LONGYEARBYEN
LOKALSTYRE

Reglement for finansforvaltning

Vedtatt 21.10.2026

0 Innhold ..... **I**

1 Reglementets virkeområde **2**

1.1 Hensikten med reglementet 2

1.2 Hvem reglementet gjelder for 2

2 Hjemmel og gyldighet **2**

2.1 Hjemmel 2

2.2 Gyldighet 2

3 Forvaltningstyper **2**

4 Formålet med lokalstyrets finansforvaltning **2**

5 Generelle rammer og begrensninger **3**

6 Midler som forvaltes med lav risiko og høy likviditet **4**

6.1 Innskudd i bank 4

6.2 Plassering i rentefond 4

6.3 Rapportering 4

7 Forvaltning av lokalstyrets låneportefølje og øvrige finansieringsavtaler **5**

7.1. Vedtak om opptak av lån 5

7.2. Valg av låneinstrumenter 5

7.3. Tidspunkt for låneopptak 5

7.4. Konkurrerende tilbud og valg av leverandør 5

7.5. Låneforvaltning og valg av rentebetingelser. 5

7.6. Rapportering 5

8 Midler som forvaltes med lang tidshorisont **5**

9 Valutasikring **6**

9.1 Markedsendringer 6

9.2 Rapportering 6

10 Markedsendringer, konstatering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko **6**

10.1 Markedsendringer 6

10.2 Konstatering av avvik 6

10.3 Risikovurderinger 6

10.4 Kvalitetssikring 6

11 Definisjoner på ord og uttrykk og lenker **7**

1 Reglementets virkeområde

1.1 Hensikten med reglementet

Oppfylle lovens krav til finansforvaltning.

Finansreglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen eller fylkeskommunen i å ta en vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen, og som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Finansreglementet skal også inneholde bestemmelser om hvilke avkastningsmål som skal ligge til grunn for finansforvaltningen. (Fra lovteksten)

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Longyearbyen lokalstyre (LL).

Administrasjonssjefen forestår den løpende finansforvaltningen på vegne av lokalstyret.

2 Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

- Svalbardloven § 40
- Kommuneloven § 14-13 Finans- og gjeldsforvaltning
- Forskrift om garantier og finans og gjeldsforvaltning

2.2 Gyldighet

- Revidert reglement trer i kraft straks lokalstyret har gjort sitt vedtak.
- Finansreglementet endres ved behov eller det er nødvendig for å unngå vesentlig finansiell risiko.
  Hvis det avdekkes avvik fra finansreglementet, skal det iverksettes nødvendige tiltak. Hvis det er nødvendig for å unngå vesentlig finansiell risiko, blant annet for å sikre at løpende betalingsforpliktelser kan innfris, skal kommunestyret eller fylkestinget selv endre finansreglementet. (Fra lovteksten)
- Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instrukser som lokalstyret eller annet politisk organ har vedtatt for Longyearbyen lokalstyre sin finansforvaltning.

3 Forvaltningstyper

Finansreglementet vedtar målsettinger, strategier, rammer, begrensninger og rapporteringsrutiner for:

- Forvaltning av «midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet» (kapittel 6).
- Forvaltning av gjeldsportefølje og andre finansieringsavtaler (leasing) (kapittel 7).
- Forvaltning av «midler som skal forvaltes med en lang tidshorisont» (kapittel 8).
- Valutasikring (kapittel 9).

4 Formålet med lokalstyrets finansforvaltning

Finansforvaltningen har som formål å sikre en *rimelig avkastning* samt *stabile* og *lave netto finansieringskostnader* innenfor *definerte risikorammer*. Longyearbyen lokalstyres finansforvaltning skal drives slik at virksomheten har høy likviditet og lav finansiell risiko. I avveiningen mellom økt avkastning og redusert risiko skal redusert risiko velges.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Longyearbyen lokalstyre skal til enhver tid ha likviditet (inkludert evt. kassakreditt) til å dekke løpende forpliktelser.
- Overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

5 Generelle rammer og begrensninger

- Lokalstyret skal i hht kommunelovens § 14-13 selv, gjennom fastsettelse av finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko.
- Reglementet skal baseres på Longyearbyen lokalstyres egen kunnskap om finansforvaltning.
- Lokalstyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen. Det påligger administrasjonssjefen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for lokalstyret som anses som prinsipielle.
- Administrasjonssjefen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at finans- forvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer Longyearbyen lokalstyre er eksponert for.
- Det tilligger administrasjonssjefen å inngå avtaler i samsvar med dette reglementet.
- Det tilligger administrasjonssjefen, med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningstyper som er i overensstemmelse med lokalstyrets føringer. Administrasjonssjefen skal sørge for at fullmakter/instrukser/rutiner til enhver tid er à jour.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i Longyearbyen lokalstyres finansforvaltning.
- Administrasjonssjefen har fullmakt til å inngå bankavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Det kan inngås avtale om kassakreditt.
- Longyearbyen lokalstyre skal kun benytte norske banker, og alle plasseringer og låneopptak skal være i norske kroner.
- Administrasjonssjefen skal påse at samarbeidende forvaltere er informert om Longyearbyen lokalstyres forvaltningsrammer.

6 Midler som forvaltes med lav risiko og høy likviditet

Administrasjonssjefen gis fullmakt til å plassere Longyearbyens lokalstyres midler (ledig likviditet) i bankinnskudd i norske banker samt rentefond.

For plasseringer av midler er målsettingen å oppnå en avkastning som over tid er høyere enn plassering i bankinnskudd og kommunens bankavtale.

Longyearbyen lokalstyre kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating BBB eller tilsvarende kredittvurdering.

6.1 Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn seks måneder. Størrelsen på beløp som bindes skal vurderes i forhold til kommuneloven § 14.1 3.ledd.
- Innskudd i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum 5 mrd. kroner, en rating på minimum BBB, og kommunens samlede innskudd i finansinstitusjonen skal ikke overstige 2 % av bankens forvaltningskapital.
- Alle innskudd skal skje i NOK.

6.2 Plassering i rentefond

Verdipapirfondenes forening for bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond legges til grunn for tillatte rentefond. Følgende typer rentefond tillates:

1. Likviditetsfond med lav risiko
2. Norske obligasjonsfond med forventet renteføIsomhet lik 0,125 (utfallsrom fra 0 og til og med 1 år). I obligasjonsfond tillates investeringer innenfor kredittrisiko 1, 2 og 3.

Aktiva fordeling og referanseindekser:	Likviditetsfond	Obligasjonsfond
Volum	0-100 %	0-60 %
Referanseindeks	Nibor 3mnd + 0,25 *	RM123FRN**

'* Alternativ plassering.
'** Nordic bond prisings Norsk RM1-RM3, flytende renteindeks i norske kroner.

Videre gjelder følgende;

- Plassering kun i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og er omfattet av Lov om verdipapirfond.
- Det skal ikke være uttaksbegrensinger og midlene skal være tilgjengelige på tre virkedager.
- Fondet kan kun investere i norske rentepapirer, dvs. rentebærende papirer utstedt i NOK av OECD-land.
- Longyearbyen lokalstyre kan kun investere i likviditet- og obligasjonsfond som har en kredittkvalitet på minimum BBB- (Investment grade). Dersom offisiell rating ikke foreligger eller er utilgjengelig, kan alternativt informasjon fra Nordic Bond Pricing benyttes jf. verdipapirfondenes bransjestandard.

6.3 Rapportering

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. (lovteksten).

Administrasjonssjefen skal gi finansrapportering ved begge tertialrapportering og ved årets utgang.

7 Forvaltning av lokalstyrets låneportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1. Vedtak om opptak av lån

Lokalstyret fatter selv vedtak om opptak av lån.

Med utgangspunkt i lokalstyrets vedtak har administrasjonssjefen fullmakt til å gjennomføre låneopptak og refinansiering av lån, herunder godkjenne avdragsvilkår og rentebetingelser og evt. rentebindingsperiode i hele lånets løpetid. Forvaltning av lokalstyrets innlån skal foregå etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14-14 Vilkår for å ta opp lån.

7.2. Valg av låneinstrumenter

Lån tas opp i norske kroner og som direkte lån i banker. Finansiell leasing kan benyttes.

Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier(rammelån) og uten avdrag (bulletlån). Obligasjonslån utstedt av lokalstyret kan børsnoteres.

7.3. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger til fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.4. Konkurrerende tilbud og valg av leverandør

Låneopptak søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal innhentes minst 2 konkurrerende tilbud.

7.5. Låneforvaltning og valg av rentebetingelser.

- Et enkelt lån skal ikke være på mer enn 25 % av lokalstyrets samlete låneportefølje.
- Minimum 40 % av låneporteføljen skal ha flytende rente (rentebindig kortere enn ett år).
- Minimum 20 % og maksimum 60% kan være lån med fast rente (rentebinding over 12 måneder)
- Maksimal rentebindingsperiode er 10 år.
- Lån som forfaller og skal innløses innen en periode på 12 måneder skal ikke overstige 40% av den totale gjeldsporteføljen.
- Renteutviklingen skal jevnlig overvåkes for å vurdere rentebinding.
- Mål for tilfredsstillende sammensatt rentebetingelser: den totale låneporteføljens vektede renteløpetid skal være max 3 år. For lån med fastrente skal gjennomsnittlig gjenværende rentebinding være mellom 1-6 år.
- Framtidig renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler benyttes ikke,

7.6. Rapportering

Administrasjonssjefen skal i forbindelse med tertialrapportering og ved årets utgang legge frem rapporter for lokalstyret på status for gjeldsforvaltningen for siste løpende kalenderår.

8 Midler som forvaltes med lang tidshorisont

Med «midler med lang tidshorisont» menes midler som lokalstyret har avsatt (regnskapsmessig).

Longyearbyen lokalstyre har pr dato ikke avsatt midler som kan forvaltes med lang tidshorisont.
Dersom lokalstyret på et fremtidig tidspunkt har til hensikt å etablere forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, vil dette finansreglementet bli oppjustert med nødvendige og tilstrekkelige rammer og retningslinjer for slik forvaltning.

9 Valutasikring

9.1 Markedsendringer

Longyearbyen lokalstyre gjennomfører enkelte anskaffelser i utenlandsk valuta. I den hensikt å sikre en mest mulig forutsigbar kontraktspris i norske kroner kan administrasjonssjefen gjennomføre valutasikring (dvs inngå terminkontrakter) ihht. anskaffelsens betalingsplan. Valutasikring er mest aktuelt å gjennomføre når anskaffelsen har en verdi på over 1 mill NOK med betaling minst 1 måned etter inngått kontrakt /gjennomført bestilling. Det skal ikke utøves spekulasjon knyttet til valutasikringen.

9.2 Rapportering

Administrasjonssjefen skal i forbindelse med tertialrapportering og ved årets utgang legge frem rapporter for lokalstyret på status for valutasikring for siste løpende kalenderår.

10 Markedsendringer, konstatering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

10.1 Markedsendringer

Dersom det skjer vesentlige endringer på grunn av utviklingen i markedet, enten med hensyn på risiko eller avkastning, skal administrasjonssjefen rapportere til lokalstyret uten ugrunnet opphold.

10.2 Konstatering av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom dette er større enn 0,5 mill NOK, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til lokalstyret sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden, samt eventuelle endringer i finansreglementet.
Dersom den konstaterte økonomiske konsekvens av avviket er mindre vesentlig kan slik rapportering vente til neste ordinære finansrapportering til lokalstyret.

10.3 Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til lokalstyret gjøres en vurdering av hva en generell endring i rentekurven på 1 %-poeng vil føre til i økte renteutgifter på lån og i økte renteinntekter på likviditet.
Dersom det benyttes obligasjonsfond skal evt. kurstap ved renteøkning også synliggjøres i risikovurderingen.

10.4 Kvalitetssikring

En uavhengig instans med tilstrekkelig kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning skal vurdere om finansreglementet legger opp til en forvaltning som er i samsvar med kommuneloven § 14-1 tredje ledd og som oppfyller kravene § 14-13 første ledd første punktum og forskriften § 6. Vurderingen skal foreligge før finansreglementet vedtas av kommunestyret eller fylkestinget.
En slik instans skal vurdere rutinene for finans- og gjeldsforvaltningen. (lovteksten).

I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

11 Definisjoner på ord og uttrykk og lenker

Aktiva
Eiendeler i balanseregnskapet, for eksempel bankinnskudd, aksjer, fond, eiendom, inventar

Finansiell leasing
Finansiell leasing er en leieavtale der leietakeren har det meste av den økonomiske risikoen, fordelene og kontrollen knyttet til eiendelen, selv om leasingselskapet formelt eier den.

Finansielle aktiva
For eksempel bankinnskudd, aksjer, obligasjoner, rentefond.

Framtidige renteavtaler (FRA)
Forward Rate Agreement. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Likviditet
Økonomisk uttrykk for betalingsevnen.

NIBOR (Norwegian Inter Bank Offered Rate) Pengemarkedsrenten
NIBOR eller pengemarkedsrenten er renten på lån bankene imellom.

NOK = Norske kroner

Rentebytteavtaler (SWAP).
Avtale mellom to parter om å bytte framtidige rentebetalinger knyttet til en bestemt hovedstol. Selve hovedstolen blir normalt ikke vekslet. Slike avtaler gjør det i prinsippet mulig å skille valget av rentebinding fra valget av låneinstrument.

Rentekurve
Oppstår når en sammenligner renter for ulike tidshorisonter. Kurven danner utgangspunkt for prising av rentepapirer og bankrenter og påvirkes av forhold som forventninger, risiko knyttet til ulike tidshorisonter samt tilbud og etterspørsel i rentemarkedets ulike tidshorisonter.

Renterisiko
Risikoen for at verdien på plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned og motsatt. Det er også renterisiko knyttet til kommunens innlån. Endringer i markedsrenten påvirker rentekostnader, og for eksempel også innløsningsverdi på opptatte fastrentelån.

Skalaen for investment grade
For at en obligasjon eller et rentefond skal kalles Investment Grade, må kredittratingen (fra byråer som S&P, Moody's eller Fitch) være **BBB- eller høyere**.

Rating	Kategori	Risikonivå	Beskrivelse / Kapasitet for forpliktelser
AAA	Investment Grade	Ekstremt lav	Ekstremt sterk kapasitet til å oppfylle finansielle forpliktelser. Høyeste sikkerhet.
AA	Investment Grade	Svært lav	Veldig sterk kapasitet til å oppfylle finansielle forpliktelser. Bunnsolide selskaper/stater.
A	Investment Grade	Lav	Sterk kapasitet for forpliktelser, men litt mer sårbar for endrede økonomiske forhold.
BBB	Investment Grade	Tilstrekkelig	Tilstrekkelig kapasitet under normale forhold. Endringer kan svekke kapasiteten noe.
BB	High Yield (Spekulativ)	Høy	Minste grad av spekulativ egenskap. Økt sårbarhet for økonomiske nedturer.
B	High Yield (Spekulativ)	Svært høy	Spekulativt nivå. Vesentlig kredittrisiko, men oppfyller forpliktelser per i dag.